

Interreg

UNIONE EUROPEA
EVROPSKA UNIJA

ITALIA-SLOVENIJA

CROSSMOBY

0.3.6.2 - Relazione sui lavori della piattaforma - Rapporto n. 3

0.3.6.1 - Poročila o interakcijah platform - Poročilo št. 3

KONČNA RAZLIČICA - PREVOD V SLOVENŠČINO

Ta projekt podpira Program sodelovanja Interreg VA Italija-Slovenija, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj.

Vsebina te objave ne odraža nujno uradnih stališč Evropske unije. Za vsebino te objave je odgovoren avtor - PP8 (EZTS Euregio Senza Confini r.l.).

Različica: Št. 1, Končna

Avtor: PP8 - EZTS Euregio Senza Confini r.l.

Datum: 24. 02. 2022

Università
Ca' Foscari
Venezia
Dipartimento
di Management

Povzetek

Preambula	3
1. Program in ključne informacije	4
2. Zapisnik sestanka (MoM)	8
3. Poročilo srečanja	17

Preambula

V okviru **WP3.1-ATT6** (*«Piattaforma dei portatori di interesse per il dialogo e la pianificazione transfrontaliera/Platforma interesnih skupin za čezmejni dialog in načrtovanje»*) pri projektu CROSSMOBY trenutno poteka **strukturirano posvetovanje z deležniki** zadevnega območja, katerega namen je doseči dobro ozaveščenost o različnih stališčih, ki jih je treba upoštevati pri načrtovanju čezmejne mobilnosti.

V ta namen predvidene OKROGLE MIZE predstavljajo osrednji element ATT6, saj gre pri njih za interaktivna srečanja, ki spodbujajo aktivno posvetovanje deležnikov, namenjeno soočanju s strateško dimenzijo problematike, interesne skupine pa se pri tem opirajo na predstavitve in vsebine, vzpostavljene na SPLETNI PLATFORMI, pripravljene v okviru ATT5.

V ta namen ATT6 predvideva, natančneje, 3 okrogle mize (OM) z izbranimi interesnimi skupinami, ki bodo organizirane v treh različnih projektnih obdobjih in sicer, natančneje:

OM št.	Okvirni datum	Način	Kje	Stopnja
1	03. 03. 2021	VIRTUALNO	Virtualno	Tehnična stopnja
2	25. 10. 2021	VIRTUALNO	Virtualno	Tehnična- odločevalska stopnja
3	24. 02. 2022	VIRTUALNO	Virtualno	Odločevalska stopnja

Slika 1 – Predvidena razvrstitev OM, ki bodo izvedene v okviru WP3.1

V naslednjih odstavkih so navedeni naslednji glavni rezultati **TRETJE OKROGLE MIZE**, ki jo je EZTS Euregio Senza Confini r.l. organiziralo dne 24. 02. 2022 v skladu z določili že posredovanega metodološkega dokumenta 3.6.1.

1. Program in ključne informacije

CROSSMOBY - OKROGLA MIZA DELEŽNIKOV št. 3

Platforma CROSSMOBY: izmenjava podatkov preko inovativnega orodja, ki podpira proces odločanja

24. februar 2022

Jeziki, v katerih bo potekalo srečanje s simultanim prevajanjem:

ITALIJANŠČINA/SLOVENŠČINA

Platforma: **ZOOM** - <https://us06web.zoom.us/j/88167325554> - ID srečanja: **881 6732 5554**

14:30–14:35	Priključevanje udeležencev
14:35–14:40	Dobrodošlica, pozdravni nagovor in predstavitev srečanja s strani EZTS Euregio Senza Confini r.l. ter vodilnega partnerja <ul style="list-style-type: none">- Massimiliano Angelotti, Dežela Furlanija - Julijska krajina- Susanna Penko, EZTS Euregio Senza Confini r.l.
14:40–14:50	Predstavitev zadnjih korakov projekta CROSSMOBY: pogled v prihodnost <ul style="list-style-type: none">- Andrea Ballarin, EZTS Euregio Senza Confini r.l.
14:50–15:15	Glavni rezultati obdelav podatkov projekta CROSSMOBY: skupna platforma, ki podpira skupne čezmejne cilje in strategije <ul style="list-style-type: none">- Riccardo Maratini, EZTS Euregio Senza Confini r.l.
15:15–15:30	Načrtovanje čezmejne mobilnosti s pomočjo skupnega znanja in izkušenj <ul style="list-style-type: none">- Pier Paolo Pentucci, Univerza Cà Foscari iz Benetk
15:30–15:45	Vrednotenje dostopnosti čezmejnega javnega prevoza z odprtimi podatki in odprtokodno programsko opremo <ul style="list-style-type: none">- Simon Koblar, Urbanistični inštitut Republike Slovenije
15:45–15:50	Ključna vprašanja za nadaljnji razvoj: Riccardo Maratini/Andrea Ballarin - EZTS Euregio Senza Confini r.l.
15:50–17:00	Moderirana okrogla miza o predstavljeni strategiji z vabljenimi deležniki: <ul style="list-style-type: none">- Luca Piasentier, TPL FVG Scarl- Nicola Tripani, Dežela Furlanija - Julijska krajina- Andrea Menin, Dežela Benečija- Mauro Menegazzo, Infrastrutture Venete s.p.a.- Alessandro Fabbro, ANCI FJK- Mirjana Vanovac, Slovenske železnice- Tadej Lužnik, NOMAGO- Heidi Olenik, Regionalni razvojni center Koper- Alessandro Puhali, Matjaž Marušič, EZTS GO <p><i>Povabljeno strokovno osebje bo razpravljalo o predvidenih ciljih in strategijah, ki bodo natančneje obrazložene na sami okrogli mizi.</i></p>
17:00–17:15	Zaključni nagovori, zaključna opažanja in nadaljnji koraki <ul style="list-style-type: none">- Massimiliano Angelotti, Dežela Furlanija - Julijska krajina- EZTS Euregio Senza Confini r.l.

POVZETEK KONCEPTA OKROGLE MIZE

Projekt CROSSMOBY se spopada z izzivom izboljšanja zmogljivosti načrtovanja trajnostne mobilnosti in nudenja čezmejnih javnih prometnih povezav z uporabo pristopa, ki temelji na močnem institucionalnem sodelovanju, s katerim si prizadeva doseči konkretne rezultate za državljane, bivajoče na zadevnem programskem območju, ob hkratnem zmanjšanju emisij iz prometa.

V tem smislu sta zbiranje podatkov in zagotavljanje učinkovitega zastopanja namenjena podpiranju dialoga zainteresiranih strani ter spodbujanju okrepljenega procesa načrtovanja na različnih ravneh, od medsebojnega posredovanja podatkov do njihovega razumevanja in skupne vizije na čezmejni ravni.

V predhodnih mesecih sta bili organizirani dve okrogli mizi, namenjeni zbiranju razpoložljivih podatkov, določitvi prednostnih nalog na čezmejni ravni ter izmenjavi glavnih ciljev, strategij in ukrepov, predlaganih v okviru akcijskega načrta CROSSMOBY.

Namen končne okrogle mize je predstavitev skupnih rezultatov, ki so plod izdatnih naporov, pri opisovanju trenutnega stanja ter predlaganju mogočih rešitev, ki bi podpirale sprejemanje dodatnih dogovorov in pobud, namenjenih izboljšanju čezmejne mobilnosti znotraj programskega območja.

 KLJUČNE BESEDE	NEFORMALNO INTERAKTIVNO ZASEDANJE IZBRANI (AKTIVNI) UDELEŽENCI BRAINSTORMING O TEHNIKAH, KI PODPIRAJO STRATEŠKO NAČRTOVANJE
 CILJ	VKLJUČITEV DELEŽNIKOV V IZMENJAVO REZULTATOV IZVEDENIH OCENJEVANJ TER PREDSTAVITEV GLAVNIH REZULTATOV OBDELAVE PODATKOV PREKO PLATFORME Z NAMENOM PRIDOBITVE UPOŠTEVNIH POSODOBITEV IN PREDLOGOV ZA PRIHODNJO RABO.
 KOORDINACIJA	PP8 - EZTS Euregio Senza Confini r.l. VP - Dežela Furlanija - Julijska krajina
 STRUKTURA	NASLOV: PLATFORMA CROSSMOBY: IZMENJAVA PODATKOV PREKO INOVATIVNEGA ORODJA, KI PODPIRA PROCES ODLOČANJA Glavni cilji okrogle mize in stanje izvedenih ukrepov <i>Predstavitev rezultatov obdelave podatkov preko platforme za omogočanje dodatnih obdelav, načrtovanja in potencialne dodatne uporabe in razvoja.</i> Predstavitev platforme CROSSMOBY in njenih razvojnih potencialov <i>Predstavitev funkcij platforme in razprava o potencialni dodatni nadgradnji</i> Predstavitev določenih primerov obdelav, ki jih je mogoče izvesti s platformo <ul style="list-style-type: none"> • <i>soočanje z načrtovanjem čezmejne mobilnosti, iz politike v prakso</i> • <i>novosti glede dostopnosti in kakovosti vrednotenja javnega prevoza z odprtokodno programsko opremo in odprtimi podatki</i>

<p>Moderirana okrogla miza z vabljenimi deležniki, področja razprave:</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>kaj platformi manjka</i>- <i>kako dopolniti njene funkcije</i>- <i>kako izpopolniti njeno uporabnost/učinkovitost</i>
<p>Prednostne teme razprave, ki jih je treba upoštevati pri spodbujanju razprave z vabljenimi deležniki:</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Čezmejne vrzeli in manjkajoči členi</i>- <i>Vidiki, ki jih je treba upoštevati pri strategijah in ukrepih</i>- <i>Dostopnost</i>- <i>Odprti podatki</i>- <i>Povezljivost tako v smislu priključljivosti zaključnega segmenta kot v smislu priključljivosti medkrajevnih povezav (železniških)</i>
<p>Zaključki <i>Proti dodatni nadgradnji platforme kot osnovi za akcijski načrt CROSSMOBY</i></p>

PODRONOSTI O POVEZAVI

EZTS Euregio Senza Confini vas vabi na Zoom srečanje:

»CROSSMOBY - OKROGLA MIZA DELEŽNIKOV št. 3«

24. oktober 2022 @ 14:30 CET

Za pridružitvev ZOOM srečanju kliknite sem:

<https://us06web.zoom.us/j/88167325554>

ID srečanja: 881 6732 5554

Lahko se vpišete tudi preko naslednjih števil:

Iz Slovenije:

+386 1888 8788

+386 1600 3102

Iz Italije:

+39 069 480 6488

+39 020 066 7245

+39 021 241 28 823

2. Zapisnik sestanka (MoM)

Seznam udeležencev:

Ime in priimek	Vloga	Kontaktne podatki
<i>Riccardo Maratini</i>	PP8 - ESZT	riccardo.maratini@euregio-senzaconfini.eu
<i>Andrea Ballarin</i>	PP8 - ESZT PP3 - VS	andrea.ballarin@euregio-senzaconfini.eu andrea@studioballarin.it
<i>Susanna Penko</i>	PP8 - ESZT	susanna.penko@euregio-senzaconfini.eu
<i>Saul Darù</i>	PP8 - ESZT	
<i>Massimiliano Angelotti</i>	VP - FJK	massimiliano.angelotti@regione.fvg.it
<i>Irene Cermeli</i>	VP - FJK	irene.cermeli@regione.fvg.it
<i>Roberta Maccari</i>	VP - FJK	roberta.maccari@regione.fvg.it
<i>Nicola Tripani</i>	VP - FJK	nicola.tripani@regione.fvg.it
<i>Pier Paolo Pentucci</i>	PP2 - UNIVE	pierpaolo.pentucci@unive.it
<i>Simon Koblar</i>	PP4 - UIRS	simonk@uirsi.si
<i>Andrea Menin</i>	Dežela Benečija	andrea.menin@regione.veneto.it
<i>Mauro Menegazzo</i>	Infrastrutture Venete	
<i>Alessandro Fabbro</i>	ANCI FJK	
<i>Luca Piasentier</i>	TPL FVG Scarl	
<i>Mirjana Vanovac</i>	Slovenske železnice	
<i>Tadej Lužnik</i>	NOMAGO	
<i>Heidi Olenik</i>	Regionalni razvojni center Koper	
<i>Alessandro Puhali</i>	EZTS GO	
<i>Matjaž Marušič</i>	EZTS GO	
<i>Ana Aligrudic</i>	InCE	

ZAPISNIK SESTANKA

Andrea Ballarin (svetovalec PP8, EZTS) je povzel besed, da bi izrekel dobrodošlico udeležencem tretje okrogle mize projekta CROSSMOBY ter predstavil Massimiliana Angelottija, predstavnika Dežele FJK (VP) projekta, ter Susanno Penko, predstavnico EZTS Euregio Senza Confini r.l. (PP8), ki je organiziralo ta dogodek.

Nato je besedo povzel **Massimiliano Angelotti** (VP - FJK), ponovno pozdravil vse udeležence in se zahvalil EZTS za organizacijo te serije okroglih miz, ki bodo spodbudile plodno izmenjavo znanj med območnimi ponudniki javnih lokalnih prevoznih storitev.

Projekt CROSSMOBY je trenutno v zaključni fazi: na tej točki je treba narediti pregled izvedenih dejavnosti in razvito strategijo dejansko pričeti izvajati, da se doseže učinkovito načrtovanje trajnostnih transportnih storitev na lokalni ravni.

Susanna Penko (PP8 - EZTS) se je ponovno zahvalila udeležencem in vsem osebam, vključenim v ta projekt, katerim je prenesla tudi pozdrave Sandre Sodini, ki se tokratnega dogodka ni mogla udeležiti. Nato je ponovno poudarila pomembnost projekta CROSSMOBY, katerega rezultati so bili predstavljeni na javnem dogodku, ki je potekal 24. februarja. Zatem se je udeležencem ponovno zahvalila in predala besedo Andrei Ballarinu.

Andrea Ballarin je v imenu EZTS Euregio Senza Confini r.l. (PP8) podal kratko splošno predstavitev projekta CROSSMOBY vključno z njegovim ciljem, tj. vzpostavitvijo bolj trajnostne mobilnosti na čezmejnem območju preko naložb v okolju prijazne storitve in oblike transporta ter preko novih pristopov do načrtovanja mobilnosti.

Dejavnosti, izvedene v okviru projekta, so privedle do priprave končnega čezmejnega akcijskega načrta, h kateremu so občutno pripomogli prispevki in predlogi deležnikov programskega območja, ki so bili ključni za zbiranje relevantnih podatkov in povratnih informacij o izbrani strategiji - temelječi na logiki ciljev, strategij in ukrepov - razviti v okviru projekta.

Ob upoštevanju navedenega je cilj tretje in zadnje okrogle mize pridobitev povratnih informacij in predlogov izbranih deležnikov glede 12-ih razvitih priporočil, ki pri končnem akcijskem načrtu predstavljajo korak naprej, ter glede IKT orodij in prvih obdelav podatkov, ki bodo predstavljene na tem srečanju.

Andrea Ballarin je svoj nagovor zaključil z napovedjo spletne ankete, pripravljene z namenom zbiranja prispevkov deležnikov, in besedo nato predal Riccardu Maratiniju.

Riccardo Maratini (svetovalec PP8 - EZTS) je prevzel besedo in predstavil določene rezultate in obdelave podatkov, pridobljene oz. izvedene v okviru dejavnosti projekta CROSSMOBY. Svoj nagovor je pričel s predstavitvijo inovativnih priložnosti, ki jih ponujajo IKT orodja, zlasti na področju transportov in mobilnosti, kjer morajo biti podatki organizirani v usklajene podatkovne baze, ki ponujajo koristne informacije za pripravo območnih politik in posodobitev javnih transportnih storitev.

Realni podatki o prometnih tokovih so namreč ključnega pomena pri analizi povpraševanj po mobilnosti, ki bi zagotovila ustrezno število storitev za uporabnike. V ta namen morajo biti te storitve opremljene z geo-referenciranimi vsebinami, kar bo omogočilo razvoj Geografskih informacijskih sistemov (GIS).

Vseeno pa dodeljeni viri vedno ne zadoščajo za celovito in globalno izvedbo dejavnosti modeliranja transporta, zato je potrebno določiti realistične cilje, ki jih je mogoče doseči z razpoložljivimi sredstvi. Ta proces omogoča pretvorbo posredovanih podatkov v skupno vizijo, tudi preko vključitve deležnikov in pozorne analize povpraševanja na določenem ozemlju.

V primeru projekta CROSSMOBY se je ta vizija pretvorila v konkreten akcijski načrt, temelječ na logiki ciljev, strategij in ukrepov, katerega mogoči načini izvedbe so bili delno preizkušeni s pilotnimi dejavnostmi, izvedenimi v okviru projekta. Poleg tega platforma webGIS ne predstavlja le izjemno koristnega orodja za celovit pregled sistema čezmejnih transportov med Italijo in Slovenijo, temveč tudi konkreten rezultat.

Na podlagi poglobljenih proučitev projektnih dejavnosti so bila pripravljena različna tehnična priporočila, ki obravnavajo pomembno tematiko razpoložljivosti podatkov o omrežju čezmejnega transporta, razpoložljivih storitev in povpraševanja po mobilnosti državljanov določenega območja.

Nato je besedo prevzel **Nicola Tripiani** (Dežela FJK) ki je navzoče opozoril na povezovalno storitev projekta CROSSMOBY, ki povezuje Trst/Trieste in Ljubljano, ter poudaril, da tovrstna storitev ne zadovoljuje le potreb čezmejnih potnikov, temveč tudi potreb po mobilnosti lokalnega prebivalstva zadevnega ozemlja.

Ta vidik je treba pri načrtovanju čezmejnih storitev dosledno upoštevati, saj lahko ta dvojni namen zagotovi visoko finančno vzdržnost tovrstnih storitev, ki bi obogatile ponudbo javnega transporta tudi na lokalni ravni.

Nato je besedo dobil **Pier Paolo Pentucci** (PP2 - UNIVE), ki se je osredotočil na izmenjavo znanj in izkušenj. V tem smislu bo imel portal webGIS izjemen vpliv, saj bo omogočil uporabo deljenih podatkov.

Če si namreč pobliže ogledamo čezmejno območje FJK-SI, je očitno, da je poseljenost le-tega izjemno razpršena in razdeljena na številne manjše občine, zaradi česar je zagotavljanje učinkovitih in finančno vzdržnih transportnih storitev še toliko bolj oteženo. Te težavne okoliščine so dodatno zaostriale tudi omejitve, vezane na Covid-19, ki so prebivalstvo teh območij še bolj osamile.

Ta področja so, natančneje, tista, kjer je odvisnost državljanov od osebnih avtomobilov najvišja. Zato je treba okrepiti ponudbo storitev javnega transporta ne glede na nizko ekonomsko in finančno vzdržnost tovrstnih storitev na teh območjih.

V ta namen je projekt CROSSMOBY izjemnega pomena, saj opozarja prav na to tematiko in spodbuja plodno sodelovanje tako med posameznimi oblastmi določenega območja kot med subjekti in interesnimi skupinami območja, ki ga ta projekt zadeva.

Simon Koblar (PP4 - UIRS) je nato na kratko predstavil določene novosti glede odprtokodne programske opreme in odprtih podatkov, dosežene v okviru projekta, ter začetni pregled obdelav teh podatkov, ki omogočajo vrednotenje dostopnosti čezmejnega območja. Za izvedbo teh vrednotenj sta bila potrebna dva glavna elementa:

- i. Informacije o cestnem omrežju;
- ii. Razpoložljive informacije o javnih transportnih storitvah.

Informacije o cestnem omrežju so bile pridobljene preko projekta OpenStreetMap, vozni redi javnih transportnih storitev v GTFS formatu pa preko programa za načrtovanje poti OpenTripPlanner, ki je bil uporabljen tudi za izračun dostopnosti. Za istočasno statistično analizo so bile uporabljene tudi odprte podatkovne baze, imenovane Postgres SQL, prostorska ponazoritev pa je bila izvedena preko sistema QGIS.

Najprej je treba dostopnost oceniti v obe smeri (tj. ob upoštevanju potovanj od in proti dani točki, ki jo je treba oceniti). V ta namen je bila ocenjena dostopnost iz/proti 9 mest glede na vsak del ozemlja, ki je (v ta namen) razdeljen na šesterokotnike velikosti 400 m². Poleg tega sta bila obravnavana dva scenarija: eden s čezmejnimi povezavami (pilotni vlak CROSSMOBY in mednarodni mestni avtobus Gorica - Nova Gorica) in drugi brez čezmejnih povezav (pilotni vlak CROSSMOBY in mednarodni mestni avtobus Gorica - Nova Gorica). Nato sta bila določena datum (20. 12. 2020) in dva časovna okvira, eden v jutranjem in eden v večernem času.

Na podlagi pridobljenih rezultatov so bili izračunani časi potovanj med posameznimi lokacijami, ki so bili razvrščeni v šest kategorij dostopnosti. Vsaka kategorija odraža

drugačen interval časa potovanja in je na zemljevidu ponazorjena z drugo barvo, od rumene (najbolj dostopna) do vijolične (najmanj dostopna).

Zemljevidi in podatki, pridobljeni z obdelavo teh scenarijev, so ponudili jasno ponazoritev bolj ali manj dostopnih omrežij, saj so dokazali, da čezmejne povezave močno vplivajo ne le na trajanje in razpoložljivost potovanj preko državne meje, temveč tudi na ponudbo lokalnega transporta.

To metodologijo analize dostopnosti določenih ozemelj s pomočjo javnega transporta je nedvomno mogoče prenesti tudi na druga področja, saj se je pri tem mogoče zanesti na razpoložljivost natančnih in usklajenih podatkov o transportni ponudbi in cestnem omrežju.

Riccardo Maratini je nato predstavil 12 priporočil, ki jih je predhodno napovedal Andrea Ballarin, slednji pa je nato deležnike ponovno povabil k sodelovanju pri v ta namen pripravljene spletni anketi, zatem pa je besedo predal udeležencem, ki so navzočim predstavili svoje nagovore.

Luca Piasentier (TPL FVG Scarl) je povzel besedo, da bi poudaril pomembnost izmenjave podatkov o javnem lokalnem transportu, ki tudi s pomočjo pobud kot je CROSSMOBY končno pridobiva zaslužen pozornost. Poleg tega je opozoril na pomembnost upoštevanja povpraševanja po mobilnosti, zaznanega neposredno na ozemlju, pri tam živečih državljanih.

Treba je okrepiti tudi obstoječe javne transportne storitve preko odprave vzporednih poti in boljšega izkoriščanja razpoložljivih virov. Pri dopolnjevanju ponudbe mobilnosti je ključnega pomena tudi prilagodljivi transport, ki se odziva na povpraševanje (DRT). Pri tovrstnih storitvah poleg tega niso potrebne analize povpraševanj, saj že sama uvedba prilagodljivih storitev kaže na odsotnost strukturiranega in stalnega povpraševanja po transportu, na katerega bi se bilo treba odzvati s tradicionalnimi javnimi transportnimi storitvami.

Zato je treba pri tem izpostaviti zlasti tematiko izmenjave podatkov, pričeni s pridobivanjem informacij o povpraševanju po mobilnosti in z vrednotenjem, katere potrebe obstoječe storitve že zadovoljujejo. Poleg tega se v delu, ki zadeva vrednotenje dostopnosti, podatki za italijansko območje pridobivajo s pomočjo popisov prebivalstva, kar omogoča pridobivanje konkretnih linij potreb po mobilnosti. Prisotnost podatkov o potnikih, ki na vsakih postajah vstopajo na oz. izstopajo in avtobusov, upravi poleg tega omogoča boljše načrtovanje najučinkovitejših infrastrukturnih naložb, saj le-te osredotoča na postajališča, kjer je mogoče zabeležiti najvišja števila uporabnikov.

Izmenjava podatkov mora biti zato resnično prečna, izmenjava informacij pa mora potekati med vsemi deležniki sektorja. V tem smislu so pobude kot je ta okrogla miza pomembne za spodbujanje dialoga med deležniki ter za izmenjavo podatkov in dobrih praks, katere cilj je izboljšanje ponudbe lokalnega javnega prometa.

Andrea Menin (Dežela Benečija) je nato prevzel besedo in prisotnim predstavil enega izmed primerov najboljše prakse, ki se izvaja v Benečiji in sicer gre za nadzorni prostor, vzpostavljen v občini Verona, preko katerega je mogoče v realnem času spremljati koriščenje vseh javnih transportnih storitev na ozemlju občine.

Na ravni načrtovanja je trenutno v teku priprava različnih deželnih načrtov, npr. načrta kolesarskih poti, pristanišč in notranjih plovni poti, ki se obravnavajo tudi v okviru projekta CROSSMOBY. Poleg tega se načrt ukrepanja v primeru snežnih padavin ukvarja tudi z razvojem alternativnih povezav med dolinami, ki bi torej nadomestile uporabo avtomobila, saj je trenutno v teku vrednotenje zamisli, da se določeni gorski prelazi zaprejo za javni promet. Za vsa ta področja pa so potrebne specifične podatkovne baze in geolokalizirani podatki, ki pa pogosto niso na voljo. Poleg tega so ti podatki potrebni tudi za ugotavljanje ravnovesja med stroški in koristmi projektov in predvidenih ukrepov.

S tega vidika so pobude kot je projekt CROSSMOBY izjemno pomembne, saj opozarjajo na pomembnost podatkov ter pripomorejo k zbiranju in učinkovitejši sistematizaciji razpoložljivih informacij.

Nato je prevzel besedo **Alessandro Fabbro** (ANCI FJK), ki je izpostavil problematiko prometnih zastojev v goratih območjih, ki nedvomno vodi v premislek glede učinkovitosti razpoložljivega javnega prevoza v teh območjih, ki pogosto ne zadosti potrebam po mobilnosti in povezljivosti teh ozemelj.

Tudi v tem primeru je usklajena podatkovna baza, ki bi zbirala natančne informacije o potrebah po mobilnosti, ključnega pomena za razvoj storitev, ki se konkretno odzivajo na potrebe državljanov in turistov, ki se nahajajo na določenem območju.

Besedo je nato prevzela **Mirjana Vanovac** (Slovenske železnice), ki je predstavila stališče Slovenskih železnic glede čezmejnih transportnih storitev.

Leta 2018 je bila ponovno vzpostavljena čezmejna železniška povezava med FJK in Slovenijo, ki jo je ob podpori Dežele FJK ter slovenskega Ministrstva za promet zagotavljal prav vlak CROSSMOBY. Od uvedbe je število potnikov na tej liniji postopoma naraščalo v obe smeri in doseglo približno 25.000 potnikov, ki so v letu 2019 državno mejo prečkali prav s tem vlakom.

Na žalost je bila storitev leta 2020 zaradi omejitev, povezanih s covidom-19, prekinjena. Poleg tega je bilo ob tem sproženo vprašanje finančne vzdržnosti, saj Slovenske železnice brez pomoči evropskih sredstev niso zmogle nositi stroškov te storitve. Težava je bila rešena z razdelitvijo poti, ki poteka z vlakom, na dva odseka, v Opčinah (Villa Opicina), kjer so morali potniki prestopiti iz vagona Slovenskih železnic na vagon, ki je bil v lasti Dežele FJK.

Nato je besedo dobil **Alessandro Puhali** (EZTS GO), ki je opozoril na priložnosti, ki jih predstavlja imenovanje Gorice/Gorizia-Nove Gorice za Evropsko prestolnico kulture. Gre namreč za pomembno priložnost za razvoj učinkovitih storitev in javne transportne infrastrukture, ki bi podpirala trajnostno mobilnost, vključno s kolesarskimi potmi, ki bi omogočale ogled ozemlja na okolju prijazen način.

Pri tem bo čezalpska železniška povezava igrala ključno vlogo pri zagotavljanju možnosti trajnostne mobilnosti na deželni pa tudi na mednarodni ravni, saj bo opravljala vlogo turističnega koridorja, ki bo Italijo povezoval s celotno Vzhodno Evropo.

Matjaž Marušič (EZTS GO) je ob tem poudaril določene vidike, ki so bili deloma že izpostavljeni, npr. analiza povpraševanja in potreba po optimizaciji obstoječih povezav z namenom izogibanja neučinkovitim potem in potovanjem. V tem smislu železniška povezava med Gorico in Novo Gorico, čeprav le-to deloma zagotavljajo obstoječe avtobusne povezave, predstavlja dodaten košček sestavljanke, saj povezuje železniško omrežje dveh različnih držav.

Vseeno pa veliko pomanjkljivost predstavlja pomanjkanje podatkov o dnevni migraciji, ki potujejo po območju Gorice in Nove Gorice, ter o pretokih enodnevnih turistov, ki prečkajo državno mejo med Italijo in Slovenijo.

Vprašanje, ki si ga moramo ob tem zastaviti, je, ali je poskušanje pridobivanja tovrstnih podatkov in prelaganje ukrepov, ki bi morali biti že izvedeni, sploh smiselno. V določenih primerih bi bilo namreč pri približevanju potrebam po mobilnosti državljanov bolj smiselno izhajati iz že znanih dognanj o zadevnem ozemlju.

V Sloveniji glavno težavo predstavlja pogostost javnih prometnih povezav, ki ne zmorejo zadovoljevati potreb uporabnikov. Splošno gledano sicer velja, da morajo biti potenciali javnih storitev, pričenshi z analizo povpraševanja po mobilnosti, bolj izkoriščeni.

Tadej Lužnik (NOMAGO) je nato navzoče opomnil, da je zbiranje podatkov koristno le takrat, kadar se opravlja z jasnim in konkretno opredeljenim namenom.

Kot ponudnik transportnih storitev se je NOMAGO strinjal s stališči gospoda Piasentierja, saj se mora javni lokalni transport soočati s tematiko vzdržnosti, pri izvajanju pa se mora izogibati nekoristnim in dejansko nekoristnim potovanjem.

V vsakem primeru je potreben premislek o tem, kako zagotoviti višjo frekvenco javnega transporta na perifernih in ruralnih ozemljih, tudi za krajša potovanja. V ta namen je v naslednjem programskem obdobju predvideno 20-% povečanje frekvence javnega transporta v Sloveniji, ki se bo tako deloma odzvalo na potrebe po mobilnosti zadevnih območij.

Številne pobude se že pomikajo v pravo smer, vključno z dejavnostmi, ki se izvajajo v okviru evropskih projektov kot je CROSSMOBY, s katerim je bila dokazana uspešnost na podatkih in dejanskem povpraševanju prebivalstva temelječe javne transportne storitve.

Heidi Olenik (Regionalni razvojni center Koper) je nato prevzela besedo in na kratko predstavila pilotne dejavnosti Regionalnega razvojnega centra Koper v okviru projekta CROSSMOBY, ki so prispevale k razumevanju potreb po mobilnosti na nizko poseljenih in ruralnih območjih kot je Koper.

Določene izmed predlaganih storitev (med drugim tudi *bike sharing*) so uporabniki dobro sprejeli, s pomočjo lastnih virov pa se bodo te izvajale tudi v prihodnjih letih.

Nato je bila beseda predana **Massimilianu Angelottiju** (VP - FJK), ki je opozoril na pomembnost projekta CROSSMOBY in čezmejnih javnih prevoznih storitev, na katero se osredotočajo dvostranska delovna omizja, ki trenutno potekajo med FJK in Slovenijo.

Nato se je ponovno zahvalil EZTS Euregio Senza Confini r.l. za sodelovanje in organizacijo dogodka, ter vsem partnerjem projekta in deležnikom, ki so sodelovali pri tej okrogli mizi.

Nato je besedo prevzel **Andrea Ballarin**, ki je na kratko predstavil rezultate ankete, pripravljene za to okroglo mizo in posredovane deležnikom.

Prve analize rezultatov kažejo, da so anketiranci skoraj vsa priporočila prepoznali kot upoštevna in ustrezna, kar kaže tudi visoko število zbranih točk. Največ točk so zbrala naslednja priporočila:

- Priporočilo 1 - Spodbujanje večstopenjskega upravljanj na čezmejni ravni;
- Priporočilo 2 - Izmenjava podatkov in tehnične analize kot podpora procesu odločanja pri načrtovanju transportov;

- Priporočilo 8 - Spodbujanje integriranega sistema prodaje vozovnic;
- Priporočilo 4 - Razvoj prilagodljivih in ugodnih rešitev za ruralna območja in območja z nizko stopnjo povpraševanja (DRT);
- Priporočilo 6 - Železniške storitve za spodbujanje čezmejne dostopnosti.

Le določena priporočila so dosegla v povprečju 3 točke, kar kaže na to, da jih je treba s pomočjo predlogov deležnikov še nekoliko izpopolniti.

Andrea Ballarin se je nato ponovno zahvalil vsem sodelujočim in ob 17.30 uri zaključil okroglo mizo.

3. Poročilo srečanja

Osnovne informacije o organizaciji OM	
	Interreg V-A Italija-Slovenija 2014—2020 OKROGLA MIZA DELEŽNIKOV št. 3 – Platforma CROSSMOBY: izmenjava podatkov preko inovativnega orodja, ki podpira proces odločanja 24. 02. 2022 – ZOOM – 14.30—17.30
Seznam udeležencev	
	Glej uradni zapisnik OM.
Seznam predložene dokumentacije in kratek opis njene vsebine	
	<p>PPT »01_BALLARIN« – Predstavitev zadnjih korakov projekta CROSSMOBY: pogled v prihodnost</p> <p>PPT »02_MARATINI« – Glavni rezultati obdelav podatkov projekta CROSSMOBY: skupna platforma, ki podpira skupne čezmejne cilje in strategije</p> <p>PPT »03_PENTUCCI« – Načrtovanje čezmejne mobilnosti s pomočjo skupnega znanja in izkušenj</p> <p>PPT »04_KOBLAR« – Vrednotenje dostopnosti čezmejnega javnega prevoza z odprtimi podatki in odprtokodno programsko opremo</p>

Kratek zapisnik sestanka

Po kratkem uvodnem nagovoru Andree Ballarina je **Massimiliano Angelotti** sodelujočim naklonil pozdravni nagovor in odprl okroglo mizo z navedbo njenih ciljev. Nato je **Susanna Penko** ponovno poudarila pomembnost projekta CROSSMOBY, katerega rezultati so bili predstavljeni na javnem dogodku, ki je potekal 24. februarja.

Nato je besedo v imenu EZTS Euregio Senza Confini r.l. prevzel **Andrea Ballarin** (PP8), ki je predstavil splošen pregled projekta CROSSMOBY, vključno z bistveno vlogo, ki jo imajo pri razvoju akcijskih načrtov deležniki, ter splošni cilj te tretje okrogle mize, tj. pridobitev mnenj izbranih deležnikov o 12-ih priporočilih, ki so bila razvita pri akcijskem načrtu, izvedenem v okviru projekta CROSSMOBY.

Riccardo Maratini je nato predstavil določene rezultate projekta CROSSMOBY, in podal tudi primere obdelav podatkov in analiz, ki so trenutno v teku. Izhajajoč iz ključne vloge, ki jo pri tem igrajo podatki, je poudaril potrebo po njihovem ustreznem zbiranju preko usklajenih podatkovnih baz ter po njihovi obdelavi s pomočjo strukturiranega okvira modeliranja, pri katerem se informacije o povpraševanju in ponudbi pretvarjajo v georeferencirane vsebine. Ta proces omogoča pretvarjanje podatkov v skupno vizijo, ki jo pri projektu CROSSMOBY predstavljajo končni akcijski načrt in tehnična priporočila, ki so predmet te okrogle mize.

Nicola Tripani (Dežela FJK) se je na kratko vključil v razpravo, da bi poudaril dvojni namen čezmejnih javnih transportnih storitev, ki omogočajo konkretno prečkanje državne meje, vendar so koristne tudi z vidika zadovoljevanja lokalnih potreb po mobilnosti državljanov, bivajočih v krajih vzdolž teh transportnih povezav.

Pier Paolo Pentucci se je nato dotaknil pomembnosti deljenja znanj in primerov dobre prakse. V tem smislu bo imel portal webGIS izjemen vpliv, saj bo omogočil uporabo deljenih podatkov. Poleg tega začetna analiza jasno kaže, da je poseljenost območja FJK-SI izjemno razpršena in razdeljena na številne manjše občine, zaradi česar je zagotavljanje učinkovitih in finančno vzdržnih transportnih storitev še toliko bolj oteženo. V tem smislu je pomen projekta CROSSMOBY izjemen, saj opozarja prav na to problematiko in spodbuja plodno sodelovanje med organi in zainteresiranimi stranmi

Simon Koblar je nato na kratko predstavil določene novosti glede odprtokodne programske opreme in odprtih podatkov, dosežene v okviru projekta, ter prve rezultate analiz dostopnosti, izvedenih na čezmejnem območju FJK-SI. Glede na 9 mest, razdeljenih na kvadrate, sta bila analizirana dva scenarija, eden s čezmejnimi povezavami in drugi brez njih. Nato so bili izračunani časi potovanj v dveh časovnih okvirjih in razdeljeni na 6 kategorij. Rezultati obdelave kažejo, da čezmejne povezave močno vplivajo ne le na potovanja preko državne meje, temveč tudi na ponudbo lokalnega transporta.

Nato je **Riccardo Maratini** predstavil vseh 12 priporočil in napovedal nagovore deležnikov, pri čemer je predstavil tudi v ta namen pripravljeno spletno anketo, namenjeno zbiranju prispevkov deležnikov.

Besedo je nato dobil g. **Piasentier** (TPL FVG Scarl), ki je opozoril na pomembnost izmenjave podatkov o lokalnem javnem prometu med vsemi deležniki in zadevnimi organi. Poleg tega bi bilo treba, izhajajoč iz analize povpraševanja, optimizirati razpoložljive storitve z odpravljanjem vzporednih poti in podpiranjem možnosti prilagodljivega prevoza (DRT) za državljane, bivajoče na redko poseljenih območjih, kot je npr. severni del FJK, kjer se bo v kratkem pričel pilotni projekt na temo DRT.

Gospode **Menin** (Dežela Benečija) je udeležencem nato predstavil Veronsko izkušnjo, pri kateri je bil vzpostavljen nadzorni prostor, preko katerega je mogoče v realnem času spremljati koriščenje vseh javnih transportnih storitev na ozemlju občine. V fazi pripravljanja so tudi številni deželni načrti, za katere so potrebne podatkovne baze in geo-lokalizirani podatki, ki pa niso vedno na voljo. Tu izvira pomembnost projekta CROSSMOBY, ki pozornost usmerja na tematiko zbiranja in sistematizacije podatkov.

Gospod **Fabbro** (ANCI FJK) je izpostavil problematiko prometnih zastojev v goratih območjih, ki nedvomno vodi v premislek glede učinkovitosti razpoložljivega javnega prevoza v teh območjih, ki pogosto ne zadosti potrebam po mobilnosti in povezljivosti teh ozemelj.

Nato se je gospa **Vanovac** (Slovenske železnice) na kratko dotaknila pomembnosti železniške povezave med FJK-SI, ki je bila na osi Trst/Trieste-Ljubljana leta 2018 ponovno vzpostavljena. Od takrat je število potnikov na tej liniji postopoma naraščalo in doseglo približno 25.000 uporabnikov, ki so v letu 2019 prečkali državno mejo. Po zaustavitvi te storitve zaradi covid-19 je bilo vprašanje finančne zdržnosti zdaj rešeno z uporabo železniških vagonov tako slovenskih železnic kot Dežele FJK.

Gospod **Puhali** (EZTS GO) je opozoril na priložnosti, ki jih predstavlja imenovanje Gorice/Gorizia-Nove Gorice za Evropsko prestolnico kulture. V tem smislu bo čezalpska železniška povezava igrala ključno vlogo pri zagotavljanju možnosti trajnostne mobilnosti na deželni pa tudi na mednarodni ravni, saj bo opravljala vlogo turističnega koridorja, ki bo Italijo povezoval s celotno Vzhodno Evropo.

Nato je besedo dobil gospod **Marušič** (EZTS GO), ki je navzoče opozoril na pomembnost analiziranja povpraševanja za optimizacijo obstoječih storitev in izogibanje podvojenim storitvam. Vseeno pa veliko pomanjkljivost predstavlja pomanjkanje podatkov o dnevni migraciji, ki potujejo po območju Gorice in Nove Gorice, ter o dnevni pretoki turistov, ki prečkajo državno mejo. Ne glede na pomanjkanje natančnih informacij bi bilo v določenih primerih logično izhajati iz že znanih dejstev o območju, da se omogoči čim hitrejše približevanje ponudbe povpraševanju po mobilnosti.

Gospod **Lužnik** (NOMAGO) je nato udeležence opozoril, da je potreben premislek o tem, kako zagotoviti višjo frekvenco javnega transporta na perifernih in ruralnih ozemljih tudi za krajša potovanja. V ta namen je v naslednjem programskem obdobju predvideno 20-% povečanje frekvence javnega transporta v Sloveniji, ki se bo tako deloma odzvalo na potrebe po mobilnosti zadevnih območij.

Heidi Olenik (Regionalni razvojni center Koper) je nato prevzela besedo in na kratko predstavila pilotne dejavnosti Regionalnega razvojnega centra Koper v okviru projekta

CROSSMOBY, ki so prispevale k razumevanju potreb po mobilnosti na nizko poseljenih območjih z največjim izkoristkom razpoložljivih finančnih sredstev. Določene predlagane storitve bodo aktivne tudi v prihodnjih letih.

Gospod **Angelotti** (VP - FJK) je nato na kratko ponovno opozoril na pomembnost projekta CROSSMOBY in čezmejnih javnih prevoznih storitev, na katero se osredotočajo dvostranska delovna omizja med FJK in Slovenijo.

Zatem je **Andrea Ballarin** na kratko predstavil rezultate spletne ankete, izvedene v okviru te okrogle mize. Prve analize rezultatov kažejo, da so anketiranci skoraj vsa priporočila prepoznali kot upoštevana in ustrezna, kar kaže tudi visoko število zbranih točk, nekatera pa so prejela nižje število točk in bodo na podlagi prejetih predlogov v prihodnosti nekoliko izpopolnjena. Nato se je nato ponovno zahvalil vsem sodelujočim za njihova prizadevanja in ob 17.30 uri zaključil okroglo mizo.

Glavni poudarki

- **Vrzeli in težave**

- Pomanjkanje usklajenih in optimiziranih podatkovnih baz, kjer bi se zbirali podatki o transportu in mobilnosti iz različnih virov.
- V določenih primerih prisotno pomanjkanje osnovnih podatkov o ponudbi in povpraševanju po mobilnosti ter o prometnih tokovih onemogoča celovit pregled nad trenutno situacijo o transportnih možnostih določenega ozemlja ter izvedbo analize stroškov in koristi.
- Nezadostna pogostost javnih transportnih storitev na ruralnih in perifernih območjih.
- Pomanjkanje možnosti lokalnega javnega prevoza, ki bi zadovoljeval potrebe tako državljanov kot turistov, kot kažejo časi potovanja, pridobljeni iz obdelav podatkov, izvedenih v okviru projekta CROSSMOBY.
- Prometni zastoji v goratih območjih, ki nedvomno vodijo v premislek glede učinkovitosti razpoložljivega javnega prevoza v teh območjih.

- **Izzivi, s katerimi se je treba soočiti**

- Vrednotenje povpraševanja po mobilnosti državljanov in turistov, ki obiskujejo zadevno območje, pred samim načrtovanjem storitev javnega prevoza, saj to privede do večjega obsega uporabe teh storitev in močno vpliva na njihovo ekonomsko vzdržnost.
- Struktura povpraševanja po mobilnosti na programskem območju, ki ga ponazarjajo zlasti manjše občine in redko poseljena območja, še dodatno otežuje nudenje učinkovitih in finančno vzdržnih transportnih storitev.
- Optimizacija obstoječih lokalnih transportnih storitev preko odprave manj koriščenih potovanj in podobnih poti.
- Načrtovanje in izvajanje učinkovitih in finančno vzdržnih prilagodljivih storitev (DRT).

- Načrtovanje prometnih storitev, ki se ne bi omejevale le na prečkanje državne meje med dvema državama, temveč bi zadovoljevale tudi potrebe po lokalni mobilnosti državljanov krajev, ki se nahajajo vzdolž njihovih poti.
- Nudjenje učinkovitih in trajnostnih transportnih možnosti - zlasti vzdolž čezalpske železniške linije - ki bi državljanom in turistom omogočile obisk Gorice/Gorizia - Nove Gorice, imenovane za Evropsko prestolnico kulture.

• Izpostavljene prednostne naloge

- Izmed 12 predlaganih strategij so strategije, ki so jih deležniki prepoznali kot najpomembnejše, naslednje:
 - R1 - Spodbujanje večstopenjskega upravljanj na čezmejni ravni;
 - R2 - Izmenjava podatkov in tehnične analize kot podpora procesu odločanja pri načrtovanju transportov;
 - R8 - Spodbujanje integriranega sistema prodaje vozovnic;
 - R4 - Razvoj prilagodljivih in ugodnih rešitev za ruralna območja in območja z nizko stopnjo povpraševanja (DRT);
 - R6 - Železniške storitve za spodbujanje čezmejne dostopnosti.

• Smernice za nadaljnje korake

- Zbiranje dodatnih povratnih informacij in prispevkov udeležencev/deležnikov:
 - o akcijskem načrtu CROSSMOBY;
 - o tehničnih priporočilih, podanih na tretji OM.

Označene ključne besede

